

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Capitularia Regvm Francorvm

Additae sunt Marculfi monachi & aliorum formulae veteres, & Notae
doctissimorum virorum

Baluze, Etienne

Parisiis, 1677

Praeceptio gloriosissimi Regis Guntramni ad Episcopos & iudices regni sui
de observando die dominico & aliis, edita in confirmatione Concilij secundi
Matisconensis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-19366

XIII. Quicquid Ecclesia, Clerici, vel provinciales nostri, intercedente tamen iusto possessionis initio, per triginta annos inconcusso jure possedisse probantur, in eorum ditione res possessa permaneant, nec actio tantis ævi spatiis sepulta ulterius contra legum ordinem sub aliqua repetitione confurgat, possessione in possessis jure sine dubio permanente.

Provideat ergo strenuitas universorum judicum ut præceptionem hanc sub omni observatione custodiant, nec quicquam aliud agere aut judicare quam ut hæc præceptio secundum legum Romanarum seriem continet, vel sexus quarundam gentium juxta antiqui juris constitutionem olim vixisse dimoscitur, sub aliqua temeritate præsumant.

PRÆCEPTIO GLORIOSISSIMI REGIS GVNTRAMNI
ad Episcopos & judices regni sui de observando die dominico & aliis, edita in confirmatione Concilij secundi Matisconensis anno DLXXXV.

GVNTRAMNUS Rex Francorum omnibus Pontificibus ac universis sacerdotibus & cunctis iudicibus in regione nostra constitutis. Per hoc supernæ majestatis auctorem, cujus universa reguntur imperio, placari credimus, si in populo nostro justitiæ jura servamus: & ille pius pater & dominus, qui humanæ fragilitatis substantiam suo semper adjuvare consuevit auxilio, melius dignabitur cunctorum necessitatibus que sunt opportuna concedere, quos cognoscit præceptorum suorum monita custodire. Dum pro regni ergo nostri stabilitate, & salvatione regionis, vel populi sollicitudine attentius pertractaremus, agnovimus infra regni nostri spatia universa scelera que canonibus & legibus pro divino timore puniri consueverant, suadente adversario boni operis perpetrari, & ex hoc proculdubio indignatione cælesti per diversas sæculi tempestates homines ac pecora aut morbo consumi censentur aut gladio, dum divina judicia non timeantur, atque ita fit ut admittendo illicita per ignorantiam multi deperant, & non solum præsentem vitam celerius cogantur amittere, sed & inferni supplicia sustinere. Ad vos ergo, sacrosancti Pontifices, quibus divina clementia potestatis paternæ concessit officium, in primis nostræ serenitatis sermo dirigitur, sperantis quod ita populum vobis providentia divina commissum frequenti prædicatione studeatis corrigere & pastorali studio gubernare quatenus dum universi diligendo justitiam conversatione præcipua cum omni honestate studuerint vivere, melius, cuncta rerum adversitate remota, cælesti beneficio concedatur tranquil-

litas temporum & congrua salvatio populorum. Et licet absque nostra admonitione ad vos specialiter prædicandi causa pertineat, attamen reliquorum peccatis vos omnino credimus esse participes, si filiorum vestrorum culpas non assidua oburgatione corrigitis, sed silentio præteritis. Nam nec nos, quibus facultatem regnandi superni Regis commisit auctoritas, iram ejus evadere possumus si de subiecto populo sollicitudinem non habemus. Idcirco hujus decreti ac definitionis generalis vigore decernimus ut in omnibus diebus dominicis, in quibus sanctæ resurrectionis mysterium veneramur, vel in quibuscunque reliquis solennitatibus, quando ex more ad veneranda templorum oracula universæ plebis conjunctio devotionis congregatur studio, præter victim quem præparari convenit, ab omni corporali opere suspendantur, nec ulla causarum præcipue jurgia moveantur. Sed vos, apostolici Pontifices, junctes vobiscum confacerdotes vestros & filios seniores Ecclesiæ ac iudices locorum, quoscunque agnoscitis quod vitæ qualitas honesta commendat, ita universam populi multitudinem constanti vel Deo placita jugiter prædicatione corrigite ut & bene viventes mysticus adhortationis sermo mulceat, & excedentes ad viam recti itineris correctio pastoralis adducat, quatenus omnes unanimi deliberatione laudabiliter studeant vivere vel æquitatem & justitiam conservare, qualiter ab omni peccatorum fæce liberos suos sancta suscipiat Ecclesia Christianos. Enimvero quicumque sacerdotum aut secularium intentione mortifera perdurantes, crebrius admoniti, emendare negle-

xerint, alios canonica severitas corrigat, alios legalis poena percellat: quoniam nec innocentes potest reddere collata securitas liberos, nisi culparum probatio punierit criminosos; nec minor est pietas perversos contere quam relevare compressos. Convenit ergo ut iustitiae & aequitatis in omnibus vigore servato, distingat legalis ultio iudicum quos non corrigit canonica praedicatione sacerdotum. Quo fiat ut dum praeterita refecantur scelera, nullus audeat perpetrare futura, & ita universos excedentes pro disciplina tenore servando correctionis freno constringant ut in universa regione nostra pacis & concordiae iura proficiant. Cuncti itaque iudices iusta, sicut Deo placet, studeant dare iudicia. Nam non dubium est quod acrius illos condemnabit sententia nostri iudicij a quibus non tenetur aequitas iudicandi. Non Vicarios aut quoscunque de latere suo per regionem

sibi commissam instituire vel destinare praesumant, qui, quod absit, malis operibus consentiendo venaliter exerceant, aut iniqua quibuscunque spolia inferre praesumant. Clericorum transgressiones cum adversario instigante contigerint, quatenus illis pro divino amore reverentia major impenditur, tantum convenit ut acrius refecentur. Quoniam si sancti pastores, aut instituti iudices, quod nefas est, subditorum suorum scelera potius occultare quam refecare tentaverint, se ex hoc amplius reos esse vel noxios non ignorant. Cuncta ergo quae huius edicti tenore decrevimus, perpetualiter volumus custodiri; quia in sancta synodo Matisconensi haec omnia, sicut nostis, studuimus definire, quae praesentis auctoritate vulgamus. *Subscriptio Domini Gunthramni Regis*, Perrunas. Data sub die 1 v. Idus Novemb. anno xx iv. regni superscripti Regis.

CONVENTVS

APVD

ANDELAUM,

Quando inter Guntramnum & Childebertum Reges Episcoporum procerumque consilio pax firmata, mutuique foederis pactio conscripta est anno Christi DLXXXVII.

EXEMPLAR PACTIONIS.

CVM in Christi nomine praecellentissimi Domini Gunthramnus & Childebertus Reges & gloriosissima Domina Brunichildis Regina Andelaum caritatis studio convenissent, ut omnia quae undecunque inter ipsos scandalum poterant generare, pleniori consilio definirent, id inter eos, mediantibus sacerdotibus atque proceribus, Deo medio, caritatis studio sedit, complacuit, atque convenit, ut quandiu eos Deus omnipotens in praesenti saeculo superesse voluerit, fidem & caritatem puram & simplicem sibi debeant conservare. Similiter quia Dominus Gunthramnus, juxta pactionem quam cum bonae memoriae Domino Sigiberto inierat, integram portionem, quae est de regno Chariberti, illis fue-

rat consecutus, sibi diceret in integrum redhiberi, & pars Domni Childeberti ea quae pater suus possederat ad se vellet ex omnibus revocare, id inter ipsos constat fixa deliberatione finitum, ut in illam tertiam portionem de Parisiensi civitate, cum terminis & populo suo, quae ad Dominum Sigibertum de regno Chariberti conscripta pactione pervenerat, cum castellis Duno & Vindocino, & quicquid de pago Stampensi vel Carnoteno in pervio illo antefatus Rex cum terminis & populo suo perceperat, in iure & dominatione Domni Gunthramni, cum eo quod superflite Domino Sigiberto de regno Chariberti antea tenuit, debeant perpetualiter permanere. Pari conditione civitates Meldoneses, & duas por-